

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak:			
Magyarországon:		Vidéken:	
Egész évre	12 korona	Egész évre	20 korona
Fél évre	6 "	Fél évre	10 "
Negyed évre	3 "	Negyed évre	5 "
Egy hónapra	1 "	Egy hónapra	2 "

A szerkesztésért felelős
Kutas Imre
kiadó s laptulajdonos

Szerkesztőség Piacz-utca 79. sz. Gáll-ház (emelet)
Kiadóhivatal Piacz-utca 79. sz. Gáll-ház (földszint)
Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vétetnek fe

A magyar ifjuság.

Debreczen május 29.

Minden nemzet ereje, minden állam hatalma az ifjuságban rejlik. Milyen az ifjuság, olyan a nemzet. Ha amaz gyenge, erőtlén, vézna, nagy tettekre, nemesebb elhatározásokra képtelen, akkor a nemzet is ilyen gyenge. vérszegény, nem tud existálni, nagyobb alkotásokat létesíteni. Innen van az, hogy minden nemzet, minden állam a maga gyermekeipek, a maga ifjainak nevelésére igen nagy gondot fordít.

Már a legrégebb korban látjuk, hogy egyes nemzetek az ifjuság nevelését, edzését, kiművelését az állami életre nézve mily fontosnak, mily nagy horderejűnek tartották. Ne hivatkozzunk más példára, csak az ókor egyik leghatalmasabb nemzetére a görögre.

Itt látjuk azt, hogy a görög törzsek, bármennyire szétszórtan, apró államokban is éltek, mégis egy nagy hatalmas nagy nemzetet, államot alkottak. Igen mert meg volt közöttük az összekötő kapocs, meg voltak azok a kötelékek, melyek őket egy szerves egészszé, egy nemzetté fűzték. Ezek a kötelékek voltak a nemzeti öntudat, a nemzeti intézmények, a nemzeti ünnepek és játékok, melyek bizonyos időközökben rendeztek. S így van ez manapság is.

Tárcza.

PALOK EGY SZÉP ASSZONYRÓL.

I.
Szemednek egy pillantása
Százakat meghódít . . .
Eper ajkad mosolygása
Megrészegít bódít . . .

Mégis . . . mégis fősvénykedel
Mosolygással, szókkal :
Boldog a ki kedved leli
Olykor egy egy bókka!

II.
Szép asszony vagy, gyönyörű asszonyka,
Egész világ rólad csak azt mondja ;
Kökény-szemed s ajkad rózsapírját
A poéták csengő dalba írják ! . . .

Ki egyszer lát, szerelmes lesz beléd
Almában is csókokat szór feléd . . .
— S érdemed, hogy annyi bók dicséret
Egy percze sem tántorit el téged !

Baka Elek.

Ha valamely nemzet nagy, hatalmas akar lenni, fiaiban ápolnia kell a nemzeti öntudatot, érdeklődést kell keltenie a nemzeti intézmények, a nemzeti hagyományok iránt s alkalmat kell adni neki az érintkezésre, hogy a nemzeti összetartozandóság érzete minél jobban kifejlődjék.

Ez csak úgy lehetséges, ha az ország különböző részeiben lakó ifjak időnként összejönnek egy közös helyen s a mellett, hogy bemutatják ügyességüket, testi fejlettségüket, megismerik egymást, egymásnak gondolkozását s megismerik a hazának a részeit, melynek hű fiai kell, hogy legyenek. Ez okból az ifjuságnak gyakori összejövetelét, találkozását nagyon üdvösnek és czélszerűnek tartjuk.

Különösen nagyon helyesnek tartjuk azt, hogy időközönként úgy kerületi, mint országos tornaversenyek rendeztetnek, mert ezek a legalkalmasabbak arra, hogy a haza különböző részében lakó ifjakat is összegyűjtsék.

A tornaversenyek üdvös volta nem méltatható eléggé.

Ezt csak azok tudják, kik már láttak ily versenyeket, vagy azokban részt vettek. Mily gyönyörű látvány volt a millenáris tornaverseny, mennyire lélekemelő volt látni a közel öt ezer ifjat, a midőn a legfőbb hadur, a király előtt elvonultak.

Aki hűtlen férjet akar.

Az utczasarkon Jules Leroux fölnézett az ég felé. Ez rendes szokása volt neki, valahányszor haza ment a miniszteriumból. Intett a botjával s meglegedetten mosolygott, mert fönt a negyedik emelet erkélyén a feleségét látta, akinek kék ruhája egészen elütött a márcziusi ég halvány kékjétől.

Jules Leroux könnyedén szaladt fel a lépcsőn, s a boldog emberek meglegedettségével nyitott be a szobába.

A felesége az ebédőben épen azzal foglalatoskodott, hogy a kis Pault a karosszékben elhelyezze, az asztalon már ott volt a párolgó leves, és a nagy falóra barátságosan, egyhanguan ketyegett.

— Ugy-e nem hoztál pamutot? — kérdezte Lerouxné a férje elé állva.

Jules nem válaszolt, hanem a zsebéből diadalmasan elővett egy kis csomagot.

— Ah, ez igazán szép tőled . . . kiáltott fel az asszony, de azonnal elhallgatott s bámulva nézett a férjére.

A vastag pamut-csomaggal együtt ugyanis Leroux egy összegyűrt női fátlyt is ki vett a zsebéből.

Most a pünköszi ünnepek alatt szintén ilyen országos tornaverseny volt, mely az ország szívébe gyűjtötte a haza reményességét, a tanuló ifjuságot. Összesereglett a nemzet virága, hogy bemutassa testi ügyességét s megismerje az ország szívében összehalmozott kincseket.

Mialatt a tanuló ifjuság Budapesten mérte össze erejét, addig a főiskolai ifjuság Selmezbányán és Kolozsvárt versenyzett. A míg amott szellemi gymnastikát végeztek tanácskoztak a főiskolai ifjuság ügyes bajos dolgairól, addig Kolozsvárt a testi erő az ügyesség játszta a főszerepet.

Ugy a testi, mint a szellemi verseny nagyon fontosnak tartjuk.

S ép azért, valahányszor az ifjuságot ily komoly munkában, nemes eszmék szolgálatában látjuk, mindannyiszor szívünk örömmel telik el. S különösen napjainkban, midőn minden felé kalmár szellem, közmopolita irányzat, önzés uralkodik, kétszeresen kell örvendünk az ifjuság nemesebb mozgalmain, komoly idealis elhatározásain.

Hisszük, hogy ugy a budapesti országos tornaverseny, valamint a főiskolai atléták kolozsvári versenye és a selmezbányai diákkongresszus az ifjuságba új erőt önt és nemes, nagy, idealis elhatározásokra készíti.

Ebben a reményben köszöntjük a ma

— Mi az? . . . kérlek, magyarázd meg, hogy mit jelent ez a fátlyol?

Leroux nem válaszolt, hanem ő is meglepetve bámult a fátlyolra.

— Na ez igazán szép! Nagyon szép . . . Tehát egy nőtől jössz!

— De kérlek, kedvesem . . .

— Ah, ez mégis sok! Most már a zsebedben hordozod a szeretődnek a fátlyolát? S még csak nem is szégyenled magad! Mondd meg, hogy honnan jössz!

Leroux nem tudta, mit feleljen.

— No látod, nem tudod megmondani! Nem mered megmondani!

— Na jól van, kedvesem, meg vallok mindent. A hivatalból hazajövet beértem a kávéházba; ott volt Léon is a barátójjával s egy pillanatra odaültem az asztalukhoz.

— Ah, rendkívül illik egy nő emberhez, hogy olyan hölgygyel üljön egy asztalnál.

— Tudom, hogy talán nem helyesen cselekedtem, de mégis meg kellett ezt neked mondanom, hogy neked mindent megmagyarázhassak. Clara ezt a fátlyolt valószínűleg tévedésből dugta Léon zsebe helyett az én zsebembe, vagy pedig szándékosan, hogy tréfát üzzön velem.

Szolyvai ásványvíz.

Kiváló hatású: köszvény, húgysavas, vesekő, húgysavomok, hólyaghurut, tüdő, gége, idült gyomorhurut és gyomorfekélynél.

Elsőrangú borvíz.

Kaphatók üszerüzletekben és vendéglőkben.

Luhí Erásóbet ásványvíz.

Előkelő szakférfiak szerint felülmúlja a drága giess hűlt. Redkívüli gyógyértékkel bír a gyomorhajok minden nemű különösen gyomorfégés, savanyu felbőfégés, gyomorgyengeség, étvágytalanság, bélhurut nemkülönben torok, tüdőbajok ellen.

gyar ifjúságot, a nemzet jövő reményességét, a pünkösdi versenyek alkalmából.

Biró Lajos.

— **A kvóta-javaslat.** Bécsi tudósítónk elenti, hogy az ott elterjedt hírek szerint a magyar és az osztrák kormány már megállapodtak abban, hogy a kvótajavaslatot egyáltalán nem tárgyalják s így még június hó folyamán egy évre terjedő királyi döntéssel fog a kvóta kérdés eldönteni. Ennek a megállapodásnak oka az, hogy az osztrák képviselőházban a kvóta javaslat számára nem tudta megszerezni a szükséges többséget.

— **A ruthén ügy.** A »Pol. Ért.« jelenti: Némely lapnak ama hírével szemben, hogy Egan Edét, a ruthén akció szervezésére kiküldött kormánybiztosot visszahívták a földművelésügyi minisztériumba, megbízható forrásból jelenthetjük, hogy ilyen formában ez a hír minden alapot nélkülöz. Tény azonban az, hogy Egan kormánybiztos és helyettese, Páris Frigyes között a ruthén akció utemely részletében a kivitelre vonatkozólag némi nézeteltérés merült fel, ez azonban semmiképpen sem hozható kapcsolatba Egan visszahívásával, mert a két kormánybiztos külön benyújtott javaslatai felett Darányi Ignác földművelésügyi miniszter lesz hivatva dönteni.

Iparfejlesztési akció.

Debreczen, máj. 29.

Beszédek és irások, nemkülönben rekriminációk szerepelnek újból az iparfejlesztés terén. Az országos iparegyesület közelebb tartott évi közgyűlésén terjedelmes jelentésben mutatta be az egyesület egy évi működésének eredményét, mely számos szakosztályi gyűlés megtartásában és igen sok érdekes kérdés megvitatásában kulminált.

A kereskedelemügyi miniszter husz kötetből álló nagy munkában tárja az ország elé gyárunk monografiáját, mely munka

bizonyosan tanúságot fog tenni arról, hogy minő súlyos, de csak nálunk fennforgó akadályokkal kell a magyar gyárparnak megküzdni. Közben pedig nagy port vert fel a »Turul« temesvári cipőgyár esete, mely abban áll, hogy a jelentékeny állami kedvezményeket, sőt szubvencziót élvező gyár raktáraiban az osztrák mödlingi cipőgyár termékeit árusítják és pedig a »Turul«-gyár védjegyével ellátva. Más panaszok is merülnek fel, például az, hogy egyes hazai iparvállalatok, melyek népszerű egyesület különös támogatásában részesülnek, illetve ezek égisze alatt állva nyerték meg a fogyasztó-közönség bizalmát, egyre hitványabb gyártmányokkal jelennek meg a piacon, magyarán mondva: presztizsüket a fogyasztók kizsákmányolására használják fel.

Mindez aggodalommal tölt el minket az iparfejlesztési akció sikere tekintetében. — Első sorban is ideje volna már annak, hogy ne csak beszéljünk, ne csak írjunk, hanem tegyünk is. A pénzpiacon csaknem két évig uralkodott depresszió jóformán elmúlt, általában pénzbőség jelei mutatkoznak, sőt éppen nálunk, hol a rendelkezésre álló tőke bizonyosan nem vesz részt az angol, német és orosz kölcsönök jegyzésében és ahol a tőke az értékpapír-piacztól teljesen elidegenedett, a pénzkereslet hiánya nyomasztóvá kezd válni. Nem az volna tehát most már a feladat, hogy a közönséget a hazai ipar pártolására buzdítsuk, hanem, hogy a tőkét animáljuk az iparfejlesztési akcióban való részvételre. Épp olyan hazafias feladata volna ez a tőkének, mint midőn például a fővárosi kölcsön jegyzését tették hazafias kötelességévé. De ettől eltekintve, az iparfejlesztési akcióban való részvétel ma már hasznosított vállalkozásként tűnik fel, mert lehetetlen az, hogy a kormány, a törvényhozás, a közhatalóságok, a sajtó és más irányadó tényezők

együtttes akciója ne lenne képes a fogyasztókban a hazai ipar tevékeny pártolását irányuló készséget felébreszteni és ébren tartani.

De kell valamit mondanunk azoknak is, akik sokat tehetnek a frészben, hogy idegen gyárosok hazánkba megtelepedve, tőkelyükkel és szakkéretelmükkel a hazai ipar szolgálatában álljanak. Igen gyakran regisztrálunk mi oly híreket melyek szerint külföldi gyárosok ezen vagy azon városnál az általuk létesítendő gyár javára megadandó a városra nagy terheket nem háritó kedvezményekért kopogtatnak be.

És ugyancsak igen gyakran megéssik, hogy az efféle híreknek nincs folytatásuk, azaz, a dolog elalszik és a gyár létesítéséből nem lesz semmi. Az eredménytelenség rendszert két okra vezethető vissza. Az egyik az hogy a municipiumok igen lassan nagyon is meggondoltan járnak el az efféle ajánlatok elintézésében.

Mert nemcsak Budapest bővelkedik az akadékoskodó bizottságok légióiban, a vidéki városokba is beedzette magát a bizottsági tárgyalások végtelen huzavonája, melyekbe az ajánlkozó beleöszülne, ha tudnánk nem volna benne elégséges üzleti érzék, mely az időpazarlástól visszatartja s visszavonulásra készíti.

A másik ok pedig az önzés. Előáll ez, vagy amaz a befolyásos vagyonos vezérember s kifejti, hogy amit az idegen meg tud tenni azt mi is megtudjuk tenni; minek adnánk hát idegennek kedvezményeket, holott nekünk is van pénzünk a kérdéses gyár létesítésére.

Hallgatnak rá s el utasítják az ajánlatot, de vérünkéből való véreink bizony nem állnak elő a saját tőkékkel és a dolog elalszik.

A mi végül a »Turul«-féle manipuláció

Az asszony türelmetlenül toppantott a lábával:

— Azt hiszed, olyan ostoba vagyok, hogy mindezt elhiszem?

Jules nem tudta, hogy mit csináljon, mert mindaz, amit a felesége mondott, tiszta igazság volt.

— Esküszöm neked, Marthe, hogy nem hazudtam! Csak nem akartam mindjárt bevallani, hogy kávéházban voltam, mert tudtam, hogy boszankodol miattam; soha se szeretted, ha kávéházba megyek...

— El akarod bitetni velem, hogy valaki egy fátót a zsebedbe dugott anélkül, hogy észrevetted volna?!

Kezébe vette a fátót, de csakhamar eldobta:

— Piha, — egész mosusz-szaga van!... Tehát megcsalsz engem... szeretőket tartsz! Csakugyan érdemes volt hünek maradnom hozzád!...

— De kérlek szépen, gondold csak meg a dolgot! Hiszen tudod mennyire szeretlek!... Tulajdonképpen mindig együtt vagyok veled... Ugyan hogy csalhatalak volna meg?

Megakarta ölelni a feleségét, de az asszony egész az ajtóig menekült előle.

— Hozzám ne nyulj!... Váld be, hogy honnan jössz kivel csaltál meg?

— De ha mondom, hogy nem csaltalak meg! — kiáltott Leroux türelmetlenül.

Az asszony kinyitotta, a hálószoba ajtaját s aztán nagyon nyugodtan így szólt:

— Addig nem látz engem, amíg mindent be nem válsz! s csak akkor megyek ki ebből a szobából, amikor majd visszamegyek a mamához!

Ezzel becsapta a férje előtt az ajtót s kulcsot kétszer is megfordította a zárban. A férj egy percig bámulva állt az ajtó előtt, s aztán visszament a fiához. A kis Paul fölhasználta a jó alkalmat, míg senki sem vigyázott rá s a levest mind kikanalazta az asztalterítőre.

A cseléd bedugta a fejét az ajtón s bekiáltott rajta:

— Asszonyom, nincs itt? Az ebéd készen van, tálalhatok?

— Csak tálalj, — szólt a férj — az asszonya nem jól érzi magát.

Meglehető szomorúan költötte el az ebédet s nagy fáradsággal megetette a gyermekét is.

Ebéd után Jules Leroux megint kopogtatott a felesége ajtaján.

— Marthe, még mindig nem nyitod ki az ajtót?

Siri csönd.

— Marthe, megettem a gyereket s már le is fektettem. Nem akar elaludni... a mamát hívogatja... Kérlek, nyisd ki az ajtót.

Az asszony nem válaszolt. Lerouxnak eszébe jutott valami!?

— Ha kinyitod az ajtót, elmondok mindent.

Az asszony azonnal megfordította a kulcsot a zárban és Jules Leroux bemehetett a szobába,

Az egész szobában minden fel volt forgatva; az asszony a szoba közepén állt s téherneműt csomagolt egy táskába.

— Ugyan, Marthe, ilyen ostobaság miatt trettél?

csak nem akarsz itt hagyni?! Csak nem komolyan gondolod, Marthe?

Az asszony nagyon erélyes volt:

— Bevallod végre az igazat? Ha nem, úgy menj ki innét azonnal! Azt akarom, hogy legalább a szobámban nyugton legyél.

— De ugyan hova az ördögbe mennek? Hiszen ez mindkettőnknek a közös szobája! Ha egész éjjel főt kell maradnom, akkor reggelre kimerülök és nem mehetek hivatalba!

— Jó, hát itt hagylak a szobában s én megyek ki; majd csak meghuzom magamat valahol... Hacsak rá nem szánod magadat arra, hogy végre mindent bevallj...

— Mit valljak be? Mit mondjak? Azt hogy megcsaltalak és hogy a szeretőmnél voltam? No jó, hát igen, megcsaltalak! Tehát szeretőm is van!... Na, már most meg vagy velem elégedve?

Lerouxné megkönnyebbülten felsóhajtott:

— Ah! Tehát bevallod? Ki a kedvesed?

Leroux egy kissé zavarba jött mert nem szokott hazudni.

— Egy nő.

— Mindjárt gondoltam! De miféle nő? Nos... nos... egy elcsúszott hölgy...

Ez nyilvánvalóan tetszett az asszonynak:

— Igazán? Tehát nem csak engem sz

kat illeti
válasszuk
től. Minde
mely felk
törékvess
melyek a
keznek k
Enne
szerintün
Emke mi
ipari váll
még nem
nével
az esetle
lán az ö
megfelel
tala ne v
tési akció
Enne
másikra
világosít
egyes vis
fejlesztés
intenzív
szolid üz

Hor
minden
a csókot
kor poét
ról. harc
boldogsá
ról feled
Egy
neveztek
van és
négy sor
arán:

Csa
Éd
Ha
Ist
met dal

Le
te akart
Az
geni:

ded, mi
De én
tégy, é

tehát m
lem...
... me

Az om
Egy bá

kedves
akit ma

csalod
növel!

se a te
hogy t
bárónő

S
borult.

ünnepe

kat illeti ezek taglását esetleg megtorlását válasszuk el teljesen az iparfejlesztési akciótól. Minden téren tapasztalható, hogy valamely felkapott eszme megvalósítására való törekvéssel együtt járnak az önző célok, melyek az eszmét magánérdekek javára igyekeznek kihasználni.

Ennek természetesen utját kell állani és szerintünk nem helyesen jár el például az Emke midőn megengedi, hogy mindenféle ipari vállalat, olyan is, mely szoliditásának még nem adta elegendő jelét az egyesület nevével és tekintélyével üssön reklámot. De az esetleges visszaélések sőt a kezdetben talán az összes igényeknek nem mindenben megfelelő hazai gyártmányok piacra hozatala ne vegye el a kedvünket az iparfejlesztési akciótól.

Ennek sikere nem áll elő egy napról a másikra s a fogyasztó közönséget is fel kell világosítani arról, hogy bizonyos csalódások, egyes visszaélések nem jelenthetik az iparfejlesztési akció csődjét, mely ha egyszerű intenzív válik, majd bevágja az utját az inszolid üzérkedéseknek is.

A csókról.

Homerostól Ovidiusig, sőt Svetoniusig minden valamire való poétalétek megtisztelte a csókot és zengette dicséretét, de a középkor poétáit hiába forgatjuk, azok a szerelemről, harci dicsőségről, sőt a csöndes családi boldogságról is énekelnek, csak éppen a csók ról feledkeznek meg.

Egy francia troubadour, a kit Peirolnak neveztek, képez csak kivételt. Ezerszáznyolcvan és ezerhátszázhuszonöt között élt s egy négy soros versikével áldozott a csók oldalán:

Csak egy csókját, csak egy csókját,
Édes csókját ellophatnám,
Ha nagyon megharagudnék,
Isten neccse, visszaadnám.

Néhány száz évvel később egyik német dalostársa felel reá. A legszerelmesebb

— No ez nem szép tőled!

Leroux már megbánta, hogy hazudott.

— Ugyan kérlek, ne bolondozzál! Hiszen te akartad, hogy hazudjam!

Az asszony megint elkezdett dühöngeni:

— Ah, kérlek, hát már megint újra kezdted, miután már mindent bevallottál? ... De én nem engedem, hogy engem bolonddátégy, érted?!

— No jól van, — válaszolt a férj, — tehát megcsaltalak és ez nem szép volt tőlem. ... És nem is foglak többé megcsalni ... megígérem neked!

— De ki az a hölgy? Istenem?

— Nem, semmi esetre sem ismered ...

Az omnibuszom ismerkedtem meg vele ... Egy bárónő ...

— Ah, egy bárónő! Tehát bárónők a kedveseid! Igazi bárónők?

— Na, miért ne? — kérdezte Leroux, akít már boszantani kezdett a dolog.

Az asszony egészen megszelídült:

— Mégse szép tőled, Jules, hogy megcsalod a te szegény kis feleségedet egy bárónővel! Hát már nem szereted egy kicsikét se a te kis feleségedet? ... Esküdjél meg, hogy többé sohasem fogod fölkeresni azt a bárónőt, esküdjél meg rá, édesem!

S hangosan zokogva a férje nyakába borult.

— Esküszöm! — szolt Jules Leroux ünnepélyesen.

Frangois de Nion.

német Minnesänger, Walter von der Vogelweide.

Kis piros vaskos az ajka,
Ha ajk m rátapadhatna,
So' se gondinék a bura,
A szivem is meggyógyulna.

A mi magyar poétánk, a mi Tinódi Sebestyénünk éppen nem emlékezik meg a csókról. És mert a poéták ilyen cserben hagyták, a várkisasszonyok, pánczélos lovagok, apródok, úgy látszik, rangjukon alólinak tartották a csókolódzást, visszatértek a pergame mentes barátokhoz, azok talán többet tudnak a csókról s a középkori csókolódzásról.

Persze, azokból a régi foliánsokból csak azt tudjuk meg, hogy kinek nem szabad csókolódzni, de az ilyen adatok e korból ez is ép elég, mert legalább az az egy bizonyonyosan kitűnik, hogy a középkorban a csókról szóló versszabály daczára sem hanyagolták el egészen a csókolódzás tudományát.

A kolostor irásai sokszor megemlítik a csókot s természetesen a saját külön filozófiajuk szerint úgy aposztrófálják, hogy a csók egészen biztosan a pokolba juttat. A jó pátereknek elméletben igazuk lehet, a gyakorlatban azonban úgy látszik, más szempontok az irányadók, mert erősen tartja magát az a nézet, hogy a csók a menyországba varázsolja a boldog halandót.

De hát azokra a tanokra főleg a középkor első századaiban igen nagy szükség vala. A barbárok sok más tudománnyal egyetemben a csókolódzó dühöt örökölték a rómaiaktól, a hol tudvalevő Romanus császár is kénytelen volt törvényt alkotni a csókolódzás ellen.

Ennek a római törvénynek középkori egyenes leszármazottja az az egyházi parancs, amely a nem házastársak között való csókolódzást egyszerűen tiltja.

Azt, hogy volt-e sok fogantja ennek a szigorú meghagyásnak, nem árulják el a fennmaradt irások, de aligha lehetett, mert egy rövidke parancsot ismertek, a mely az apácának minden csókolódzást eltilt.

A longobardok valamivel feudálisabban oldották meg a csókolódzás problémáját. Egyenrangúak csókolódzhattak, de a hűbéres életével fizette meg azt a csókot, amelyet hűbérura feleségétől rabolt el, feltéve, hogy a hűbéres asszonyság elárulta.

A régi Olaszországban házasságtörésnek minősítették a csókot, ennek ellenében Német alföldön ez a közmondás járta:

Veel küsskens op dei lipkens mackt e oriutshaz ember det slipkens.

Németország fiai akkor is elüljártak prűdéria dolgában s azt a bámulatos alapos mondást kolporálták, hogy a csók által elvész az ártatlanság.

Ennek ellenében az erkölcsös Angliában éppen nem vették komolyan a csókolódzást. Egyszerűen degradálták s mindenki csókkal üdvözölte egymást.

Hogy mindennek daczára a csókolódzás nem veszett ki egészen, az a csók érdeme, s ha ennek a sok szigorú törvénynek és sok tiltó intézkedésnek daczára a középkorban is csókolódtak az emberek, annak oka egyszerűen az, hogy pozitíve tudom azt a furcsaságot, hogy a jó bajjonnek törvényt hoztak a csókra, amely törvényt 1740-ben még alkalmazzák is.

Szóltott pedig ez a klasszikus törvény a következőképpen:

»Ha pedig egy leányzó be tudja bizonyítani azt, hogy öt egy nőtlenül elhalt férj megcsókolta, annak a nőtlen férfinak minden ingatlan és ingó jószágát öröklő, tekintet nélkül arra, menyasszonya volt-e az illetőnek vagy sem.«

Hogy a nőtlen fiatal emberek örökölték-e azok után a kisasszonyok után, a kik ökecsókolták meg, azt nem hiszem.

Katona-tragedia.

Egy asszony áldozata.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, máj. 29.

A prágai gyalogezred egy derék katonája, a magyar származású Máriaassy József főhadnagy napok óta elbujdosott és most halál híre érkezik Brünnből.

Máriaassy két év előtt megkedvelt alak volt a társaságban hol humoráért, műveltségéért nagyon szerették.

A mindig jó kedvű, bátor és vállalkozó szellemű katona azonban egyszerre buskomorrá lett és egy szép napon lemondott katonai rangjáról, a mi óriási meglepetést okozott elannyira, hogy saját ezrede is még mielőtt a lemondásra vonatkozó iratot átvette volna, kapacitálta a maradásra.

De Máriaassy nem szolt semmit arról az okról, a mely arra a lépésre készítette és csak megmaradt szándékánál.

A lemondást tudomásul vevő irat kézbesítése után egy nappal Máriaassy a legnagyobb csendben megesküdött egy fiatal, szép leánynyal, a kiről a volt pajtások csak később tudták meg, hogy magyar leány és földije, a ki azonban apjával, egy buzanyagkereskedő levelezőjével együtt oly szegény, mint a templom egere. A főhadnagy nagyon szerette a szép leányt és mivel el akarta venni és neki sem volt kaucziója, inkább lemondott a rangjáról.

A város polgármesterétől kapott egy magántitkári állást és egészen jól megélhetett volna, hogy ha a családi boldogságát nem zavarta volna meg egy folt, a melyről neje nem szolt neki semmit.

Egy folt kergette a halálba a szerencsétlent. Az ártatlannak látszó szép asszonyka nem volt már olyan, mint a milyennek látszott.

Az esküvő után 6 és fél hónappal életet adott egy egészséges fiúnak. A férj tudakozódni, kutatni kezdett és csakhamar a szomorú valót tudta meg: neje még leánykorában, hogy saját apja nyomorán segítsen egy ballépést követett el.

Viszonya volt majdnem az esküvő napjáig egy brünni gazdag gyárossal, a ki a férje előtt azt nem is titkolta, sőt azt a piszkos ajánlatot tette neki, hogy ezentul engedje meg neki, hogy házának jóbarátja maradjon sonkellő anyagi támogatás mellett.

A rutul becsapott ember pisztolyhoz nyult és agyonlőtte magát. De előbb hosszú levelet irt ezredesének a melyben elmondja, hogy fölládozta magát azért a lelketlen asszonyért és meg kell halnia.

A dráma nagy részvétet keltett az egész városban.

Ev. ref. egyházkerületi közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, május 29.

Ma délelőtt tartotta a tiszántúli egyházkerület közgyűlését. A közgyűlésen a tagok teljes számmal jelentek meg. Ott látuk. Tisza Kálmánt, Tisza Istvánt, György Endrét, Gencsi Albertet, Zsigó Endrét, Rásó alispánt Szikszay Zoltán, máramaros ugocsa esperest Széll Akos egyházkerületi tanácsbíró az elnöki emelvényen gróf Dégenfeld József főispán, Kiss Aron püspök, Ujfalu Béla fő-

jegyző, Bacsonyi Lajos főjegyző, Zsigmond Sándor és Elek Lajos foglaltak helyet. Kiss Aron a tiszántúli egyházközség püspökének gyönyörű beszéde nyitotta meg az ülést.

Szívem melegéből üdvözlöm az ülést mondotta ez évi első találkozásunk alkalmából. Fontos dolgok elintézése van kitűzve az ülésre. Az iskolák lassu bár, de biztos fejlődése, a kongrua ügyeinek már teljes rendezése lelketem örömmel tölti el.

Köszönti a tagokat kik közül nem hiányzik senki.

Majd Zsigmond Sándor főjegyző jelentése következett mely után több kérvény nyert elintéztetést.

Ezután Dóczy Imre középiskolai felügyelő jelentését olvasták fel, ki tanárjelöltek tanulmányi eredményéről tesz jelentést. Utána Zsigmond Sándor referált az államsegély kiosztásáról.

Több államosítást kérő iskola ügyét vették ezután tárgyalás alá, mely felett hosszabb vita folyt.

Nagyobb vitát keltett a debreczeni egyház ismeretes ügye, mely mint felebbezés került az egyházközség elé. Zsigmond Sándor előadó ismertette az ügyet. Heves vita-madrt melyben többen vettek részt, a gyűlés többsége felállással történt szavazás után a debreczeni egyház felebbezését elutasította.

Miután az idő a déli órákon túlterjedt, elnöklő püspök a gyűlés folytatását holnapra halasztotta.

N A P I R E K

— **E K E.** Nemes, hazafias czélt istápol és mozdít elő e czímen a József Agost főherceg védnöksége alatt álló Erdélyi Kárpát-egyesület. Az Erdélyi magyarságnak egy részről, másrészt az egész ország gazda-közönségének érdekeit óhaja megvédeni kitűnő gyártmányaival. Az E. K. E. helybeli ügyvivője, a buzgó, tevékeny, lelkes hazafi Zoltai Lajos, kihez az egyesület közelebb körösfi butorokat küldött be megtekintés végett. A mesteri kézzel készült butorok kiállítása még csak két napig tart a Simonffy-utca 1. sz. bérház 4. sz. boltjában. Ajánljuk megtekintésre a csinos butorokat s egyuttal felhívjuk a figyelmet az E. K. E. rumjára és gyűjtőjára.

— **A vezérkari főnök Debreczenben.** Katonai körökből vesszük a hirt, hogy báró Beck tábornok, a vezérkar főnöke, a király hadsége a közelben Debreczenbe jön. Fogadtatására a 7. hadtest parancsnoka, Schwitzer Lajos lovag altábornagy szintén ide érkezik.

— **Az ifjúsági tornaverseny.** Az országos ifjúsági tornaverseny zsűribizottsága tegnap délután tartott ülést a még elbírálást igénylő versenyeredmények megállapítása és összegzése czéljából. Az ülés végével a zsűri az elnöklő Berzeviczy Albert indítványára háláját fejezte ki Wlassics miniszternek a verseny sikere érdekében tett nagyszabású intézkedéseiért s különösen a vándordíjjal adományozott zászlóért, egyszersmind táviratilag üdvözölte Hegedüs Sándor kereskedelmi minisztert, mint a tíz év előtt megtartott első országos ifjúsági verseny rendezőbizottságának elnökét és gróf Csáky Albin volt közoktatásügyi minisztert, mint kitűnően bevált intézmény első megalapítóját. Végül Zsilinszky államtitkár a bizottság köszönetét tolmácsolta Berzeviczynek, mint az országos versenyek eredeti tervezőjének. — A pünköszt országos tornaverseny résztvevői még mindig Buda-

pesten időznek és ma folytatták a főváros nevezetességeinek megtekintését. A nagybányai ifjakat Lány Lajos országgyűlési képviselő, a hosszafalusiakat pedig dr. Molnár Viktor közoktatásügyi miniszteri tanácsos megvendégelte. Az ifjak közül egy körmöczbányai diák komolyan megbetegedett. Zsilinszky Mihály államtitkár utasítására a beteget Kéty tanár klinikájára vitték, hol ingyen fogják gyógykezelné. A többi megbetegedett fiu már mind szerencsésen kiheverte a baját. Az ifjak nagy része már elutazott a fővárosból.

— **A jutalom.** Két héttel ezelőtt egy fiatal ember állított be egy aranyműveshez, aki az ékszerészek számára dolgozik s aki szegény ember. A fiatal ember egy függőt hozott ki a zsebéből s annak értéke után tudakozódott. Az aranyműves nyomban szájában volt a függő értékével, valamint azzal is, hogy a fiatal ember ahoz bűnös uton juthatott. Így tehát rendőrt hivatott s az eljárás megindult. Ki is derült azután, hogy az ezeröttszáz korona értékű függő egy előkelő urnőé, akitől ellopták s aki azt vissza is kapta. A szegény aranyműves abban a reményben, hogy a méltóságos asszonytól valami kis jutalmat vagy köszönetet kap, föl sem vette, hogy a rendőrséghez többször beidéztek és kihallgatták és hogy ennek folytán egy pár napja kárba veszett. Igen ám, de a reménye nem teljesült s így becsületességének jutalma csupán abból állott, hogy a rendőrséghez megidéztek, ott várakoztatták, kihallgatták, majd elküldték, hogy újból elhívják, visszatartva a munkától, amelylyel kenyeret keres. Persze ily körülmények után a szegény emberek meggon dolják, hogy mások érdekeivel törődjenek és hogy saját káruk és kellemetlenségük árán a nagy urakat a károsodástól megóvják-e?

— **Elzúllott ur.** Egy előkelő bihari család sarját, Nadányi Albert volt jegyzőt, a nagyváradi törvényszék mint visszaesőt kabátlopásért két évi fegyházra ítélte.

— **Sikkasztó tanonc.** Ilyés Sándor tanonczot nagyobb összegű pénzzel küldte gazdája Smidt hangszergyáros a postára, a fiatal fiu aztán a pénzt, ahelyett, hogy rendeltetési helyére szolgáltatta volna, saját czéljaira fordította. A sikkasztó tanonc ügyét áttették a debreczeni kir. ügyész-séghez.

— **Egy grófnő öngyilkossága.** Londonból jelentik, hogy nagy szenzációt kelt az angol fővárosban egy, a legmagasabb körökben is szépségéről és sok adósságáról jól ismert grófnő öngyilkossága. Mult évben vált el Baltazzi Hektorról, a sportkörökben ismert urlovastól felesége, Ugate Anna grófnő, aki férjétől való elválása után óriási adósságokba keveredett. Hitelezői az utóbbi időben sokat zaklatták a grófnőt, aki mindig azzal hitegette őket, hogy nemsokára sok pénzt kap egy előkelő barátjától, amiből aztán kifizeti összes adósságait. Vagy mese volt ez, vagy pedig az a bizonyos előkelő barát nem nyitotta meg pénztárcáját, mert a grófnő tegnap helyzete fölötti kétségbeesésében fobelötte magát.

— **Sikkasztó pénzeslevélhordó.** Egy pénzeslevélhordó, Falkai László szökéséről távirati

lag értesítették tegnap éjjel a debreczeni rendőrséget. Falkai a budapesti postánál miut pénzeslevélhordó régebb idő óta szolgál, tegnap azonban a reá bízott hivatalos pénzt, negyvenezer koronát elsikkasztotta és a fővárosból megugrott. Szökését, csak az este órákban vették észre s azonnal értesítették a rendőrséget, mely táviratilag intézkedett a sikkasztó elfogatásáról, megküldve az ország minden részébe a sikkasztó pontos leírását. A helybeli rendőrség is megkapta a táviratot és megtette a szükséges lépéseket.

— **A baromfitenyésztés a legjövendőbb foglalkozás.** Olvasva a mult évi hivatalos statisztika kimutatást látjuk hogy hazánkban a lefolyt évben 72 millió korona értékű baromfit vittek ki. Tehát a kivitt és a külföldi nagy piacokon értékesített baromfiért tojásért és tollért több pénzt kaptunk, mint a kivitt buzatermékekért, ki hitte volna ezt csak pár év előtt is, hogy baromfitenyésztésünk oda fog fejlődni, hogy ősi foglalkozásunk legszámottevőbb termelési ágában a kivitelünket pénzértékben túl fogja szárnyalni. Pedig az így van ez megdönthetetlen tény.

A kereslet baromfi és ezek termékeit képező és hasznalati cikkek iránt folyton fokozódik, a mi annyit jelent, hogy baromfit okserüen tenyészteni, egy meghatározott és jól átgondolt irány szerint minden kapkodás s a kísérletezés mellőzésével igen érdemes, sőt a legjövendőbb foglalkozás.

Minden kétséget kizáró dolog, hogy hazánk baromfitenyésztésének gyors fellendülésénél igen lényeges szerepe volt a Hrablay Emil kir. állattenyésztési felügyelő által irt és több, mint 10.000 példányban kiadott és igen kedvelt baromfitenyésztési szakmunkáknak melyek közül különösen a «Tyuktenyésztés» és a «Pulykatenyésztés» tárgyaló kiváló két műre hívjuk fel tisztelt olvasóink figyelmét. E két munka egyenként 2 korona beküldése ellenében kapható a m. kir. állami baromfitenyésztő telep kezelésénél Gödöllőn.

— **Kegyelem Hilsnernek.** Mint bécsi tudósítónk jelenti, a király Hilsner Lipótnak halálbüntetését életfogytiglani fegyházra változtatta át Hilsnert az esküdtszék Hruza Ágnes polnai leány meggyilkolása miatt halálra ítélte. Ezt az ítéletet azonban a semmisítőszték meg semmisítette és új tárgyalást rendelt el, a második tárgyaláson az esküdtszék ismét halálos ítéletet hozott. Ezt az ítéletet a semmisítőszték is helybenhagyta.

— **Az aczéltoll halottja.** A szabadkai apácák elemi iskolájának második osztályában néhány leánygyermek aczéltollal játszott. Az egyik kis leányka, dr. Flatt királyi közjegyző volt újvidéki főispán leánya, megszurta az új ját tollal. Nemsokára rá nagy fájdalmat érzett a kezében úgy hogy orvost kellett hivatni. Az orvos vérmérgezést konstátált. A gyorsan ható mérge ellen nem lehetett tenni semmit. A leányka harminczhat órai kínlás után meghalt. Holttestét Újvidékre vitték, hol a családi sírboltban temették el. A kis halott temetésén valamennyi tanulójárta ott volt.

— **Gyilkos főhadnagy.** Metz közelében Mörhingenben a német császár születése napján együtt mulattak 17. gyalogezred tisztjei a kaszinóban. A tiszturak már nagyon jókedvűek voltak, a mikor Adams százados szóváltásba keveredett Rüger törzsorvossal és aczul ütötte. Rüger még aznap elküldötte segédeit Adams századoshoz, de a törzsorvos öcse, R ü g e r főhadnagy nem akarta megengedni, hogy bátyja, a ki családos ember, — párhajt vivjon — Adamssal. Ezért még mielőtt a segédek a százados lakására értek, ő is fölkereste a szá-

zadost és agyonlőtte. A metzi katonai bíróság tizenkét évi fegyházra ítélte a gyilkos főhadnagyot, a kinek büntetését a felső katonai bíróság hat esztendei fegyházra szállította le. A berlini legfőbb bíróság, mint onnan táviratozzák, most megerősítette a második bíróság ítéletét.

Betörés a kaszáryában. Szegeden a közöshadseregbeli kaszárya ezredirodájában ismeretlen tettesek betörték. Fölfeszítették az iróasztalokat, szétszörták az irományokat, okmányoka, terveket, a pénztárt azonban érintetlenül hagyták. A betörés dolgában szigorú vizsgálat indult meg.

Füred kénés gyógyfürdő.

Hazánk első és legerősebb kénés forrása, javálva a leghíresebb orvosoktól, izületek és izmok csuzos bántalmainál, idült és különösen savas izületi loboknál, köszvényél és annak különböző alakjainál, melyek rheumán alapulnak, végre a női ivarszervek bizonyos bajainál.

Kitünően berendezett savókúra

A legmagasabb igényeknek megfelelő lakószobák, ozonduz levegő, kitünő konyha izraeliták részére is a legjutányosabb árakban.

Vasut állomás Nagybanya és Nagy-Somkut, honnan 1 és fél óra kitünő kocsit vezet a regényes szelmentes völgyekadlanban fekvő fürdőbe.

Julius és augusztusban posta helyben, azonkívül u. p. Kápolnokmonostor.

Bővebb felvilágosítással levélbeli megkezdésre készséggel szolgál a

Fürdő bérlőség.

A mandátum-ágens.

május 29.

A képviselőválasztások ugyan még jó messze vannak, de azért már serényen folynak a választási mozgalmak a vidéken. Minden kerület igyekszik megállapodásra jutni, ki legyen a jelöltje és persze nem alszanak azok az elemek sem, amelyek a választásokat jó alkalomnak tekintik busás keresetre. A mandátum ágensok sorra járják az am biztózus embereket és akit lehet, befognak.

Egy ilyen mandátum-ágensről szól a következő józú történetke: Ugy esett, — írja a német félhivatalos, — hogy az ügynök egy jónévű budapesti ügyvédre vetette ki hálóját. Megjelent nála és följajánlott neki egy kerületet. Az őc kerületét. Az ügyvéd mindjárt a dologra tért:

— Es hogy az a mandátum?

— Huszezer korona.

Az ügyvéd sokalta, az ügynök ellenkezőleg keveselte s az lett vége, hogy a döntést az ügyvéd elhalasztotta. Elhalasztotta mert sajátkezüleg akart meggyőződni igaz-e amit az ügynök mond s csakugyan oly rózsásak-e a kilátások. Az informálódás legegyszerűbb és legközvetlenebb módját választotta leutazott a kerületbe de nem saját neve alatt hanem inkognitóban, ugy mintha a saját megbízottja volna. Mikor a kerületbe ért magához látta a főkortest és előadta neki, hogy ő az «ügyvéd ur» tejjhatalmá megbízottja s azért jött, hogy tájékozódjék. Egyben pedig értesére adta a főkortestnek, hogy az ügyvéd ur hajlandó volna 20.000 korona alkotmányos költséget áldozni. A kortesvezér rögtön belekapaszkodott a numerusba.

— A doktor ur huszezer koronát áldozna — ugymond. — Ez kevés.

Az ügyvéd hunyorgatott:

— Többet aligha ad.

A kortes erre a megbízottnak vélt ügyvédet megragadta karjánál s azt sugta a tü-

— Nézze, maga is kereshetne a dolog mellett. Eszközöljön ki a 20.000 korona helyett 30.000 koronát. A 10.000 koronát meg felezzük.

Az ügyvéd megkérdezte:

— És ha 30.000 koronát adna a doktor ur, megválasztanák?

A kortes intett a kezével és mosolygott:

— Mondja, hát megválasztják?

Az ügyvéd eleget tudott. Megigérte, — hogy »biztosan« kieszközli a 30.000 koronát és a legközelebbi vonattal haza utazott. Haza érve a legelső dolga az volt, hogy a mandátum-vigézet, mikor feljött hozzá, kidobta, hogy a lába sem érte a földet.

Törvényszék.

Felmentett leánygyilkos.

— esküdtszéki tárgyalás. —

(Saját tudósítónktól.)

Budapest, máj. 29.

Súlyos átok nehezedett a Vasas-családra. Az öreg Vasas István, aki a Tura melletti Fekete pusztán gazdálkodott, fölakasztotta magát, mert szőlőjét elpörölték. Egyik fia epilepsziusnak született s legénykorában megtebeboldult. Másik fia, András szándékos emberölésért állott tegnap törvényt a pestvidéki esküdtbíróság előtt.

Vasas András egy évig udvarolt Juhász Erzsébetnek s el is akarta venni a leányt, de nem adták. Juhászék nem akartak atyafiságba jönni olyan legénynyel, akinek családját annyi viszontagság érte. Még akkor sem másították meg elhatározásukat, mikor tudták, hogy a viszonynak komoly következményei mutatkoznak a leányon.

Vasas András elköltözött a pusztáról s nemsokára más leánynyal esküdt meg. A mézeshetek még el sem multak, amikor járásbírótság elé idézték. A régi szerető beperelte gyermektartásért és a járásbírótság meg is ítélte neki egy hónapra négy forintot.

Ez nagy csapás volt Vasas Andrára, akinek két keze munkájából félkegyelmű testvérbátyját s öreg édes anyját is el kellett tartani. Felesége azt a tanácsot adta neki, hozza el a gyermeket, majd ő fölneveli s így megtakarítja a tartásdíjat. Vasas András el is ment a mult év június 22 ikén a Fekete-pusztára.

— Nem bizom a gyermekemet olyan hitvány asszonyra, mint a te feleséged! — mondotta Juhász Erzsébet, amikor a legény kérte tőle a gyermekét.

Vasas Andrást a sértő szó fölzigatta. Megragadta a leányt s féktelen dühében elmeteszte a nyakát a borotvájával, melyet szerencsétlenségére a zsebében felejtett. A leány elvérzett.

— A vádlott beismerte, hogy bűnös s azzal védekezett, hogy haragjában nem tudta, mit cselekszik.

Az ítélőtanácsban, mely a pört tárgyalta, Rómay Kamil elnökölt. A vádhatóságot dr. Halász Lajos királyi ügyész képviselte, védő dr. Kenedi Géza volt. Kihallgatták dr. Szikszay Sándor törvényszéki orvost, aki előadta, hogy a boncoláskor Juhász Erzsébet testében egy csepp vért sem találtak, mert az útér átvágása következtében a leány testében minden csepp kifolyt. A tanúk s az orvoszakértők meghallgatása s a kérdések szövegezése után dr. Halász Lajos ügyész mondotta el vádbeszédét. Utána dr. Kenedi Géza védőbeszél nagy hatással. Az esküdtök rövid tanácskozás után a vádlottat bűnösnek mondták ugyan ki a szándékos emberölés büntetésében de egyuttal azt is kimondták, hogy a vádlott a vádbeli cselekményt öntudatlan állapotban követte el, E felmentő verdikt alapján a törvényszék is felmentő ítéletet hozott, amely nyomban jogerős is lett.

Táviratok.

A perzsa sah haldoklik.

Budapest, május 29. Teheránból jelentik, hogy a perzsa sah, ki a mult évben Budapestet is meglátogatta súlyos beteg. Az orvosok szívelzsírosodást állapítottak meg. A sah a távirat szerint végperceit éli.

Chimay hercegnő gondnokság alatt.

Budapest, máj. 29. Chikagóból táviratozzák, hogy a regényes haj amu Rigóné Chimay hercegnőt az ottani törvényszék pazarlásai miatt gondnokság alá helyezte. 1894 óta négy millió márkát tékozolt el Chimay hercegnő.

Öngyilkos anarchista.

Budapest, május 29. Verouából jelentik, hogy egy ismeretlen anarchista egyik szállóban öngyilkosságot követett el. Irataiból kitűnt hogy az anarchisták Vilmos német császár meggyilkolására öt sorsolták ki. Irataiból még azt is megtudták, hogy Helena olasz királynét és Loubet elnök meggyilkolását is elhatározták s a gyilkosokat is kisorsolták.

A pekingi béketárgyalás.

Peking, május 29. A követek remélik, hogy néhány ülés elégséges lesz a még függőben levő fontosabb kérdések rendezésére s arra, hogy az udvar visszatérhessen Pekingbe. Nagy fontosságot tulajdonítanak egy ideérkezett császári rendeletnek, amely Li Hung Csango ot és Csing herceget utasítja, hogy a tárgyalásokat gyorsan fejezzék be, hogy az udvar visszatérhessen Pekingbe. A rendelet egyszersmind utasítja Li Hung Csang ot és Csing herceget, hogy biztosítsák a szövetséges csapatok visszavonulását. Idevaló diplomáciai körökben azt hiszik, hogy az udvar szeretne minél előbb visszatérni Pekingbe, mert a hszinganfui tartózkodás sok kényelmetlenséggel jár. A főbb kínai hivatalnokok itt előkészületeket tesznek a császár fogadására.

Berlin, május 29. (Saját tudósítónktól.)

Még nem biztos, hogy mikor jön vissza Waldersee Kinából. A Reuter-ügynökségnek az a jelentése, hogy a fővezér junius közepén hagyja el Pekinget, csak találgatás; jól értesült részről közlik, hogy Waldersee már június elején elutazik Pekingből. A főparancsnokságról való lemondás következtében a kormányok között tárgyalások folynak az új fővezér kinevezését illetőleg. Valószínű, hogy egy francia tábornok lesz a Kinában levő szövetséges csapatok főparancsnoka.

A délafrikai háború.

Fokváros, május 29. Hivatalos jelentés szerint Scheeper komandóját az Aberdeentől északra levő hegyek közé szorították. Hat száz bur két csapatban dél felé tartva, Thebustól keletre mintegy hét mértföldnyire a vasuti vonal mentén czirkál.

London, május 29. A Reuter-ügynökség jelenti Middleburgból tegnapi kelettel: A Krui tzinger parancsnoksága alatt álló egyes bur csapatokat dél felé való előnyomulásukban Bambesbergnél megállították Goringe-

csapatának és más csapatoknak gyors mozdulatai. Amint a búrok látták, hogy dél felé az út el van vágva, északkelet felé vették útjukat. Malan őrnagyot és Cloete hadnagyot, akik a Mullin csapataival vívott harcban megsebesültek, foglyokként Cradockba vitték. Malan komandóját szétverték.

Brüsszel, május 29. Krüger londoni híreket kapott, amelyek szerint Milner a jövő hónap közepén visszatér Dél-Afrikába. Ily módon az utolsó remény is eloszlott, hogy békét lehessen kötni.

A maczedon liga kudarcza.

Szófia, május 29. A bolgár lövészek nem tartották meg közgyűlésüket, mert a nagy agitáció mellett is csak kevesen jöttek Szófiába. A közgyűlésen tudvalevően a maczedon irredenta mellett szándékoztak nagy tüntetést csinálni.

Tözsde.

— Goldstein Mór debreczeni bankiroda tudósítása.

— Déli zárlat, —	
Buza	» májusra —
»	» októberre 7.73
Rozs 1901.	októberre 6.67
Zab 1901.	októberre 5.77
Tengeri 1901.	májusra 5.36
»	» júliusra 5.58
Irányzat szilárd.	
Amerika ¼ czenttelmagasabb	

Asszonygyilkos tisztiszolga.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, május 29.

Csak nem régiben történt Salzburgban, hogy egy tisztiszolga gyilkos merényletet követett el hadnagya ellen, akinek nyg vágta fejéhez a nehéz fa csizmahuzót, hogy menten összeesett, most meg, mint nekünk jelentik Szerajevóban történt lényegében hasonló de részleteiben még borzalmasabb eset, mely az egész borsnyák főváros lakosságát izgalomban tartja.

Dr. Sege szerajevói törzsorvos tisztiszolgája, egy Brünner György nevű egészségügyi csapatbeli fiatal katona pümkösd szombatján délelőtt gazdjának Rudolf-utcai lakásán a törzsorvos távollétében meggyilkolta ennek feleségét s aztán öngyilkosságot követett el. A törzsorvos korán reggel elment sétálni 13 éves leánykájával a városba s csak déli 12 óra felé tértek vissza. A lakás azonban zárva találták s abban a hiszemben, hogy senki sincs a lakásban, újra sétára mentek s már délután két óra volt, amikor ismét visszaérkeztek. Ekkor — mivel a lakás még folytonosan zárva volt — a törzsorvos lakatot hivatott és feltörette vele az ajtót. Borzalmas látvány tárult eléjük: a konyhában, a földön, ott feküdt holtan dr. Sege felesége, mellén és nyakán több, tátongó sebbel.

Nyilvánvaló volt, hogy a szerencsétlen urinó gyilkosságnak esett áldozatal és sokáig küzdött áldozatával, míg végre a gyilkos egy halálos döféssel átszurta áldozatának a szívét. A konyhába nyíló kis szobában a gyilkos tetemére akadtak. A tisztiszolga a rémes tett elkövetése után felakasztotta magát a konyhaszögére és szintén meghalt.

A tisztiszolga nyilván boszúból követte el a gyilkosságot, mert — mint mondják, —

a törzsorvos és felesége nem valami jól bának vele s többször megszidták. A legény nem bírta tovább tűrni a bántalmakat s alkalmassint úgy határozta el magát a gyilkosságra s aztán, hogy a büntetéstől meneküljön, az öngyilkosságra is.

A szerencsétlen család iránt Szerajevóban nagy a részvét s a meggyilkolt törzsorvosné temetésén az egész város intelligenciája megjelent.

Megbukatta a pümkösd

— Epizód a régi időkbelől. —

— május 29.

Körülbelül tíz évvel ezelőtt történt Debreczenben az alábbi érdekes eset, amelyet most felelevenítenek:

Gróf Ráday Gedeon volt az I. kerületben, a Thaly Kálmán ösidéktől fogva biztos kerületében az akkori kormánypart jelöltje. Tiszta Kálmán úgy gondolkodott, hogy Ráday a szegedi híres komiszáros tud a nép nyelvén beszélni, mint református segédgondnok meg éppen kedvére lesz a kálvinista Rómának.

Le is vonult Ráday Debreczenbe, ott pedig elhatározták, hogy pümkösd másodnapján, délelőtt, istentisztelet végeztével tartja meg a programbeszédet.

Meg volt az istentisztelet, gróf Ráday is végighallgatta, azaz nagyon jó lett volna, ha egyetlen kukkot hall belőle, mert a nemes gróf nagyot hallott és éppen ez volt a nagy baj! Istentisztelet után a választó polgárok a városháza udvarára vonulnak, ott pedig Ráday így kezd szónokolni:

— Éppen most jövünk Isten házából, ahol a feltámadást ünnepeltük . . .

— Micsoda? Hát az algondnok ur pümkösdkor ünnepli a feltámadást? Ez még a furcsa! Feltülnék a vastagnyaku czivisek, a zsurnaliszták összenéznek . . .

No de sebj; elszólás lehetett az egész Csak hogy néhány mondattal odébb és ötször hatszor is csak azt ismételte gróf Ráday, hogy „a feltámadás mai szent ünnepén . . .”

Látta a szónok, hogy valami bakot kellett lőnie, mert őt neveti mindenki, de nem tudta elképzelni, hogy miért, figyelmeztetni pedig nem lehetett, mert ugysem hallotta volna.

Végigünnepelte hát a feltámadást, hanem a debreczeniek nagy megbotránkoztak a segédgondnok ur vallásbeli tudatlanságán, hogy gróf Ráday még azon este elpárolgott Debreczenből és megbukott pümkösd ünnepén, még pedig — feltámadás nélkül!

A Burg kisértete.

— május 29.

P. Heinrichnek Janos főhercegről írott új könyvében olvassuk a következő érdekes apróságot:

1872. nyarán a bécsi Burg egyik folyosóján, mely egyenesen a császár lakosztályába vezetett, az éjjeli szolgálatra kirendelt gárdista egy reggel azt jelentette parancsnokának, hogy pont éjjélkor, mikor az óra tizenkettőt ütött, kisértetet látott. Egy magas alak fehér lepedőbe burkolva elment előtte s eltűnt a folyosó végén. A gárdistát perzeze leszidták, hogy valószerűleg elaludt az őrségben s csak álmlában látta a kisértetet, — és példásan megbüntették.

Mésnap azonban már egy másik gárdista jelentette, hogy ugyanezen a folyosón kisértetet látott. Természetesen őt is azonnal lecsukták, mert az lett volna a kötelessége, hogy a kisértetet megállítsa. A szerencsétlen ember azzal védte magát, hogy nagy rémületben ki se tudta nyitni a száját; ezt a gyáva ságot aztán súlyosbító körülménynek számították be a büntetés megállapításánál. Egyszer mind a következő éjszakára kirendelt gárdistának szigorú rendeletet adtak, hogy ha meg látja a kisértetet: tartóztassa le.

Másnap reggel perzeze a gárdista a „legalázatosabban” jelentette, hogy ő is látta a kisértetet. rá is kiáltott, hogy „Habtacht!” de a kisértet tovább szaladt; utána ment s a kardjával rácsapott, valószerűleg megsebesítette — de egyszerre eltűnt előle a kisértet; nyilván beugrott valamelyik szobába.

Egy könyvatos újság révén nyilvánosságra került ez a kisértetes történet s hetekig csakis erről folyt a beszéd Bécsben; perzeze emlegették a Burg „fehér asszonyát”, aki isten tudja mi okból nem tud nyugodni a sirban s éjjelenként a Burgban kísért.

A papság perzeze igyekezett kihasználni ezt az esetet s a szószékekből megmagyarázták, hogy ez a kisértet figyelmezteti a bűnösöket arra, hogy térjenek meg a liberalizmusveszedelmes utjáról. Egyszóval: a kisértet miatt oly nagy volt az izgatottság, hogy még dr. Glaser igazságügyminisztert is interpellálták miatta. A vizsgálat hetekig tartott — s nem derített ki semmit.

Heinrich azonban kiderítette, hogy ki volt a kisértet. — János főherceg, aki a kisértet kosztümjét csak azért vette magára, hogy a késő éjjeli órákban is zavartalanul meglátogathasson egy udvarhölgyet, aki a császárné lakosztályában aludt. János főherceg, akihez Heinrich ez iránt kérdést intézett, ezt nem erősítette meg ugyan, de nem is tagadta, csak — mosolygott.

Közgazdaság.

A vetések állása.

— A földművelésügyi miniszter jelentése. —

Május hó második harmadában sem változott nagyon előnyösre az időjárás, mely száraz és szeles jellegét nagyjából megtartotta. Néhol ugyan voltak esőzések, ezek azonban inkább csak egyes vidékekre szorítottak és több helyen zivatar kíséretében jég esővel is jártak.

Az idő általában megenyhült ugyan, mindazonáltal az ország némely részében dér is volt; így a fagyos szentek az erdélyi részen éreztették káros voltukat, míg a felvidéki részekben némely helyütt május hó 19-én volt dér.

A hideg idő, illetve a dér, nemcsak a növényzet fejlődését akadályozta, de néhol szörvénnyesen még kisebb kárt is okozott. Ködöt is több helyütt észleltek. A pástás esőzések termékenyítőleg hatottak úgy a szálas gabonafélékre, valamint a kapásnövényekre, amelyek azonban sok helyen még mindig szárazak és gyengék s jobbra országsszerűtlen érzik az eső hiányát.

A férgék sok kárt tesznek most is; ezeknek a káros rovaroknak a hosszantartó száraz időjárás kedvez.

Igen sok a panasz nemcsak a gabonát pusztító rovarok és férgék szaporodása, hanem a kapásnövényeket is pusztító férgék kártételei miatt. Egerek is mutatkoznak és különösen az ország keleti felében okoznak kisebb-nagyobb károkat.

A rozsa fellépését szintén többfelől jelzik, habár eddig ez a káros parazita sehol sem terjedt nagyobb területen. Különben is az időjárás mai jellegével nem kedvez a rozsa nagyobb mértékű terjedésének.

Egybefoglalva a lefolyt időjárás hatásáról mondottakat, konstatálható, hogy a növényzet, bár sok helyen erősen érzi a jó kiadót

azó hiányát, ennek ellenére a lefolyt időszakban nem romlott, sőt néhol a kedvező enyhe időjárás és részben a pásztás eső következtében inkább javult.

CSARNOK.

A méregkeverők.

— Regény a népiséletről! —

Írta: **Szini Péter.**

XXVIII.

Befejezés.

Gulyás Miska kővémeredten hallgatta Veresfalvit, ki szegről-végre elsorolta minden gonoszságát.

A vizsgálóbíró elcsukatta őket s kevés idő múlva lejött itéletük. Veresfalvi életfogytig tartó, Gulyás Miska pedig tizenkét évi fegyházat kapott.

Kevés idő múlva Csöröge Peti is törvény kezébe került s mint utonálló rabló, akasztófán végezte életét.

Elmult a tavasz, eljött a meleg nyár. Ismét állhatatlan forróság volt Makkos községben.

Már a nevezetes esemény feledésbe kezdett előttük menni, csupán egyesek ajkain élt, kik közelebről voltak általa érdekelve.

Egy vasárnap délutánján Csonka László Hólyag Ferencz és Vályog Mihály ott sétáltak a kert alatti tónál.

Csepp viz sem volt a tóban. Egészen ki volt száradva a forróságtól.

A kis hídna megálltak.

— Itt kell lenni valahol a lánának! mondá Csonka. — A mint a gonosz Kuvik Kata elbeszélte, itt ütötte le Boris asszony Csöröge Petit.

Hólyag kezeiben ásó volt s ásni kezdé a nyirkos talajt.

Egy félóra sem telt belé s csakhamar megtalálták a vasládát. Beborította azt már a sár; alig lehetett ráismerni.

A derék emberek nagy örömmel siettek vele haza.

Meg is találták a vasládában sértetlenül az iratokat. Ott volt az öreg Makkos végrendelete is, melyben minden vagyonát leányára hagyta.

Csonka László felolvasta és oda nyújtotta Vályog Mihálynak.

— Nesze, Mihály, téged illet ez! mondá Ugyan csak megszenvetél érette!

Vályog Mihály elvette az iratot és futókönyvet törült ki szeméből. Arra a jó embere gondolt, kit gonoszlelkű fia megmérgezett.

Most már nem volt kivel osztozkodnia. Övé lett a szép vagyon egészen. Nemsokára

fel is építette a leégett ősi hajlékot, s abba költözött be; régi lakhelyét meg odaajándékozta Kecsege Pálnának ki oly hűségesen ápolta volt a megsebesült Borist.

Néhány év multával már első gndzája lett Makkosnak s a falusiak épen úgy tisztelték és becsülték mint hajdan a megboldogult öreg Makkost.

Hosszu — hosszú évek teltek már el e történet óta. Vályog Mihály haja teljesen galambfehérére vált már Csonka László helyett, ki az igazak házájába költözött, ő viselte a községben a bírói hivatalt.

Világcikk! Törvényesen védett hazai gyártmány, felülmul minden más fogtiszító szer!

Legkellemesebb, legkitűnőbb és nélkülözhetetlen

FOGTISZÍTÓ-SZER tubusban,

fehériti, konzerválja a fogakat. frissíti, üdíti a szája t

1 tubus 60 fillér (30 kr.) — Mindenütt kapható

Egyedüli készítő és főszékhelyi raktár:

S A V O L Yilatszeryára,

gőzerőre bereendezett hygien. kosmet. laboratorium,

magyar elsőrendű finom pipere-szappangyár,

BUDAPEST, VII. Damjanich utca 28.

Gyári raktár és fióküzlet: **TEMESVÁROTT.**

Főraktár; Debreczenben. Kálnay Lipót, Fisch testvérek. Tóth Kálmán, fűszerkereskedő. Richl József Zelmós fűszerkereskedő Váray József fűszerkereskedő, Leidenfrost Gy. fűszerkereskedő, Békés Lajos divatáru kereskedő, Szabó Zsigmond úszerkereskedő.

Olyan áldott, jólelkű ember, hogy még az utcagyermek is szereti.

Két gyermekét már szárnyra eresztette. Fiát kiházasította s leányát meg férjhez adta, Csonka László derék fia vette el, kivel boldog életet él.

Most már csak ketten vannak hű feleségével. Gyakran elbeszéltek ifjúságuk zaklatott lefolyását s ki-kijárnak a jó öreg Makkos sírjához, hogy ápolják felette az emlékezet soha el nem hervadó virágait.

(Vége.)

MIÉRT

van annyi utánzat?

MERT

a valódi Eisenstädter-féle

Linoleum padló zománcz

a törv. bej. „vaslovag” védjeggyel a legjobb és leztartósabb puha padlóknak és konyhabutoroknak bemázolására.

Bejegyzett

Az Eisenstädter-féle

Linoleum padló-zománcz

egy óra alatt keményre szárad, bámulatosan szép fény nyel bír és tartósság tekintetében eddig fölülmulhatatlan. Nagy elterjedtségénél fogva különböző hasonhangzású nevek alatt értéktelen utánzatokat hoznak forgalomba, miért is kérjen mindenki kizárólag csak Eisenstädter-féle

Védjegy „Vaslovag” „Linoleum padló zománcz,”

a törv. bejegyzett

„Vaslovag” védjeggyel.

Eisenstädter Testvérek

lakk- és festékgyára,

Kapható Debreczenben: Békés Emil, Csanak József, Félegyházi János, Fritsch Károly, Ganovszky Lajos, Geréby Fülöp, Kontsek Géza, Leidenfrost Gyula, Party Ferencz, Richl József Anzelm, Roth Antal, Sesztina Lajos, Szabó Zsigmond Terrey József Tóth Kálmán, czégeknel.

A magy. kir. állam vasutak gépgyárának vezérügynöksége.

BUDAPEST, Váci-körut 32. szám.

ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült

gőzcseplő-készleteit, szalmakazalózóit,

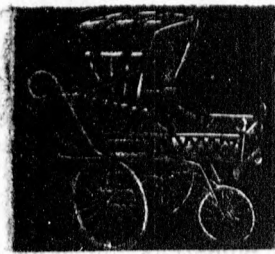
„MILLENNIUM”

legújabb szerkezetű

fűkaszaló-, marokrakó- és kéveköto arató gpeit,

továbbá: a szab. oszt.-magyar államvasutársaság resiczai mezőgazdasági gépgyárában készült 4 lóerejű gőzcseplő-készleteit, Sack rendszerű, aczélöntésű ekelővel ellátott ekeit és egyéb mezőgazdasági eszközeit

képviselő: **MARKUS J. Debreczen.**

Anyák! Mielőtt

gyermekkoscsit vennének, nézék meg üzletet vagy legalább hozassanak maguknak képekkel dusan ellátott ingyen és bérmentve küldendő árlapot új, higiénikus, fekvésre vagy ülésre igazítható, szétszedhető koscsijaimról. Legnagyobb tisztaság! Kiváló elegancia!

Baumann L. cs. és kir. szabaldómtulajdonos.

Wien, VI/2., Millergasse 6.

Értéktelen utáztatok megvásárlásától tartózkodni tessék; csak az a valódi, melyen itt látható védjegy a koscsi fenekébe van benyomva

Üzlet átadás miatt női divatárak

selyem, gyapju és mosó kelmék,
butorszövetek, szőnyegek

kivételes olcsó áron
adatok el.

Maradékok feleáron.

Kunz József és Társa

ezégnél, kistemplombazár

„AZ ANKER”

Magyarországi vezérképviselőség:
BUDAPEST,

VI. ker. Deák-tér 6. sz.

(Anker-udvar), a társaság saját házában.

élet- és járadék biztosító-társaság. — (Alapított 1858.) —

Összes vagyon — — — — 138 millió korona
Biztosítási állomány — — — — 505 millió korona
Eddigi kifizetések — — — — 225 millió korona

1900-ban a nyereségyrészesüléssel biztosítottak vegyes és haláleseti biztosításoknál A osztalékterv szerint — úgy mint 26 év óta állandóan — az évi biztosítási díj 25%-át kapták készpénzben kifizetve, míg a vegyes és takarékpénztári biztosításoknál B osztalékterv szerint (évenként emelkedő osztalék) a biztosítás kezdete óta befizetett összes díjak 3%-a, ugyancsak a biztosítási tartam 3 év után, 4 év után, 5 év után, 6 év után,

7 év után 21%-a,
fizetett ki készpénzben.

Előnyös kiházasítási és vegyes biztosítások.

Prospectussal és felvilágosítással szolgál a fenti magyarországi vezérképviselőség, (hová ügynökségek iránti ajánlatok is intézendők) valamint a társaság ügynökei.

Képviselő: **Jónás Mór** Debreczen.

Cs. és kir.

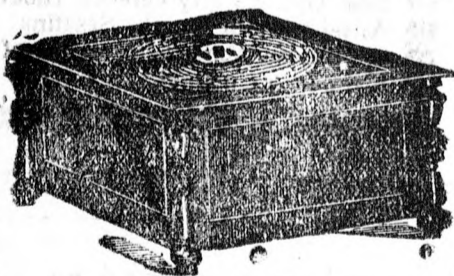

udv. hangszergyár.

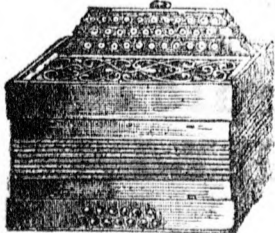
Sternberg Armin és Testvére,

Főraktár és iroda: Budapest, Kerepesi-ut 36.

Mintur-Ariston.

Ezen új találmányu bájos hangszeren a legkedveltebb magyar vagy más nótákat elhuzhatja még az is, kinek fogalma sincs a zenéhez. Ára 8 fnt 50, a kóták darabja 25 kr.

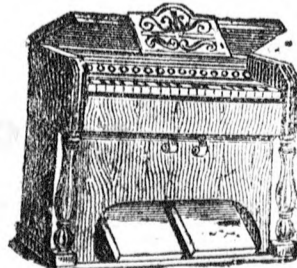
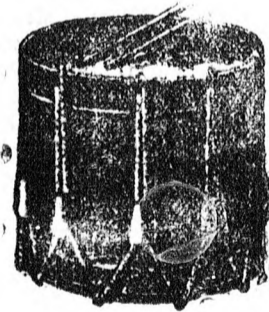

Kitűnő hangu harmonikák
3 fntól feljebb 4, 5, 6, 8, 10 fnt.

Zongora-termek:

Kossuth Lajos-utca 22.
(Karoly-körút sarkán)

Zenepalota.

Iskolai hegedűk.

Dallama csengő, egyenlően tömör erőteljes hangu zongorák a legdusabb választékban.

Mindenütt kitűnőnek elismert, saját gyártmányu iskola, szalon és egyházi harmoniumok.

Erard, Feurich, Kern, stb. világhírű zongorák kizárólagos képviselője,

Képes árjegyzék: a) harmonikákról, b) mechanikai zenélő művekről és zenélő dísz tárgyakról, c) az összes egyéb hangszerekről mint hegedűk, fuvolák, czimbalmok, csiterák, harmoniumok, zongorák stbről ingyen és bérmentve küldeték, csak megnevezendő, hogy miféle hangszerről kívántatik az árjegyzék.

Vendéglőknek zenélő automaták.

DI

Megsz. évről
Pál évről
Mogyd. évről
Egy hóra

Keres

(Sz.)
reskedő, n
ismert ve
akaró ker
midőn a
testület
őhajt bes
fordul, Ez
reskedelm
hezebb és
tást töltik
lomban a
hogy szül
messze o
köli össz
dekközöss
külök.

A m
mas intéz
vezett inf
ségük öss
álló nagy
tőre me
nyújtani
vagyon
Nagy váll
hatók. A
megbiznak
tárják fe

Csák
Ujra g
Nem
Több

Nyaka
A rét
Elsirn
Szom

Szive
Ha fu
S ész
Hogy

Kocs
hez futok
A szomsz
végig min
azután cs
Csön
ákácokra
a pocsoly
Ha n
zek egy k
tonák a g